

**MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA GENDER IDENTIFIKATSIYASINI
RIVOJLANTIRISHGA QARATILGAN “GENDER KIDS” MOBIL ILOVASINING
ILMIY-METODIK ASOSLARI**

Razzoqova Mahliyo Qosimjonovna
Xalqaro Nordik universiteti katta o’qituvchisi, mustaqil izlanuvchi
E-mail: mahliyoqosimjonovna06@gmail.com
ORCID: 0009-0001-3361-600X

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.21131107>

Annotatsiya. Mazkur maqolada maktabgacha yoshdagi bolalarda gender identifikatsiyasini rivojlantirishga qaratilgan “Gender Kids” mobil ilovasining ilmiy-metodik asoslari tahlil qilinadi. Muallif tomonidan ishlab chiqilgan mobil ilova bolalar, ota-onalar va pedagoglar uchun mo’ljallangan bo’lib, unda gender tarbiyaga oid ma’lumotlar, interaktiv topshiriqlar, audio ertaklar, testlar va metodik tavsiyalar jamlangan. Tadqiqot davomida gender identifikatsiyasining shakllanishiga ta’sir etuvchi pedagogik omillar o’rganilib, ularni raqamli texnologiyalar asosida qo’llab-quvvatlash imkoniyatlari yoritildi. Natijalar “Gender Kids” mobil ilovasi maktabgacha ta’lim amaliyotida qo’llash uchun istiqbolli raqamli pedagogik vosita ekanligini ko’rsatdi.

Kalit so’zlar: gender identifikatsiyasi, maktabgacha ta’lim, mobil ilova, raqamli pedagogika, gender tarbiya, innovatsion texnologiyalar, ota-onalar.

**SCIENTIFIC AND METHODOLOGICAL FOUNDATIONS OF THE “GENDER
KIDS” MOBILE APPLICATION AIMED AT DEVELOPING GENDER IDENTITY IN
PRESCHOOL CHILDREN**

Abstract. This article analyzes the scientific and methodological foundations of the “Gender Kids” mobile application designed to support the development of gender identity in preschool children. The application developed by the author is intended for children, parents, and educators and includes information on gender education, interactive activities, audio stories, tests, and methodological recommendations. The study examines pedagogical factors influencing the formation of gender identity and highlights opportunities for supporting this process through digital technologies. The findings indicate that the “Gender Kids” mobile application can serve as a promising digital pedagogical tool in preschool education.

Keywords: gender identity, preschool education, mobile application, digital pedagogy, gender education, innovative technologies, parents.

**НАУЧНО-МЕТОДИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ МОБИЛЬНОГО ПРИЛОЖЕНИЯ
«GENDER KIDS», НАПРАВЛЕННОГО НА РАЗВИТИЕ ГЕНДЕРНОЙ
ИДЕНТИЧНОСТИ У ДЕТЕЙ ДОШКОЛЬНОГО ВОЗРАСТА**

Аннотация. В статье анализируются научно-методические основы мобильного приложения «Gender Kids», направленного на развитие гендерной идентичности детей дошкольного возраста. Разработанное автором приложение предназначено для детей, родителей и педагогов и включает материалы по гендерному воспитанию,

интерактивные задания, аудиосказки, тесты и методические рекомендации. В исследовании рассмотрены педагогические факторы формирования гендерной идентичности и возможности их поддержки посредством цифровых технологий. Полученные результаты показывают, что мобильное приложение «Gender Kids» может быть использовано в качестве перспективного цифрового педагогического инструмента в дошкольном образовании.

Ключевые слова: гендерная идентичность, дошкольное образование, мобильное приложение, цифровая педагогика, гендерное воспитание, инновационные технологии, родители.

Maktabgacha yosh davri shaxs rivojlanishining eng muhim bosqichlaridan biri hisoblanadi[1]. Aynan ushbu davrda bolaning o'zini anglash jarayoni, ijtimoiy munosabatlarga moslashuvi hamda gender identifikatsiyasi shakllanadi[2]. Gender identifikatsiyasi bolaning o'zini muayyan jins vakili sifatida anglashi, o'z jinsiga xos ijtimoiy rollar va xulq-atvor me'yorlarini o'zlashtirish jarayonini ifodalaydi[3]. Ushbu jarayonga oila, ta'lim muhiti, tengdoshlar va ommaviy axborot vositalari bilan bir qatorda zamonaviy raqamli texnologiyalar ham sezilarli ta'sir ko'rsatmoqda.

Bugungi kunda bolalarning raqamli qurilmalardan foydalanish darajasi ortib borayotganligi pedagogik faoliyatga yangi yondashuvlarni joriy etishni talab etmoqda. Shu nuqtai nazardan maktabgacha yoshdagi bolalarda gender identifikatsiyasini rivojlantirishga qaratilgan raqamli pedagogik vositalarni ishlab chiqish dolzarb ahamiyat kasb etadi.

1. Gender identifikatsiyasini rivojlantirish bo'yicha mavjud tadqiqotlarning asosiy qismi nazariy xarakterga ega bo'lib, raqamli pedagogik vositalar imkoniyatlari yetarli darajada yoritilmagan[4].

2. Maktabgacha yoshdagi bolalar uchun maxsus ishlab chiqilgan gender tarbiyaga yo'naltirilgan mobil ilovalar bo'yicha ilmiy tadqiqotlar soni cheklangan.

3. Ota-onalar va pedagoglarni gender tarbiya jarayoniga raqamli platformalar orqali jalb etish mexanizmlari yetarli darajada ishlab chiqilmagan.

4. Gender identifikatsiyasini shakllantirishda interaktiv topshiriqlar, audio ertaklar va diagnostik vositalarning kompleks qo'llanilishiga oid metodik tavsiyalar kam uchraydi[5].

Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlarni tahlil qilish, qiyosiy tahlil, pedagogik modellashtirish va loyihalash metodlaridan foydalanildi. Mavjud ilmiy manbalar asosida maktabgacha yoshdagi bolalarda gender identifikatsiyasining shakllanishiga ta'sir etuvchi omillar o'rganildi hamda ularni raqamli texnologiyalar yordamida qo'llab-quvvatlash imkoniyatlari tahlil qilindi.

Tadqiqot natijasida muallif tomonidan “Gender Kids” mobil ilovasi ishlab chiqildi. Ilovani loyihalashda bolalarning yosh va psixologik xususiyatlari, gender tarbiyaning pedagogik tamoyillari hamda ota-onalar va pedagoglarning ehtiyojlari hisobga olindi.

“Gender Kids” mobil ilovasi bir nechta funksional bo'limlardan iborat. Ilovaning “Gender identifikatsiyasi” bo'limida bolalarga o'z jinsiga oid tasavvurlarni shakllantirishga xizmat qiluvchi ma'lumotlar taqdim etilgan. “Men kimman?” bo'limida esa ranglar, kiyimlar, o'yinchoqlar va rasmlar asosida bolaning qiziqishlarini aniqlashga qaratilgan interaktiv topshiriqlar joylashtirilgan.

Ilovaning muhim afzalliklaridan biri ota-onalar va pedagoglar uchun alohida bo'limlarning mavjudligidir. Mazkur bo'limlarda gender tarbiya bo'yicha testlar, metodik tavsiyalar va amaliy topshiriqlar berilgan. Bu esa ota-onalar va pedagoglarning pedagogik savodxonligini oshirishga xizmat qiladi.

Shuningdek, ilovaga audio ertaklar va tarbiyaviy hikoyalar kiritilgan bo’lib, ular bolalarda ijobiy axloqiy sifatlarni rivojlantirish, o’zaro hurmat va hamkorlik ko’nikmalarini shakllantirishga yordam beradi.

Mualliflik ilovasining ilmiy-metodik ahamiyati shundaki, u gender tarbiya jarayonida bola, ota-ona va pedagog hamkorligini yagona raqamli platforma orqali tashkil etish imkonini beradi. Ushbu jihat ilovani maktabgacha ta’lim amaliyotida qo’llash istiqbollarini kengaytiradi.

Tadqiqot natijasida ishlab chiqilgan “Gender Kids” mobil ilovasi maktabgacha yoshdagi bolalarda gender identifikatsiyasini rivojlantirishga qaratilgan innovatsion raqamli pedagogik vosita sifatida tavsiflanadi. Ilova tarkibiga kiritilgan interaktiv topshiriqlar, audio ertaklar, testlar va metodik tavsiyalar bolalar, ota-onalar hamda pedagoglarning ehtiyojlarini kompleks ravishda qamrab oladi.

Mazkur ilovani maktabgacha ta’lim tashkilotlari faoliyatiga joriy etish gender tarbiya samaradorligini oshirish, ota-onalarning pedagogik savodxonligini rivojlantirish va zamonaviy raqamli pedagogika imkoniyatlaridan samarali foydalanishga xizmat qilishi mumkin. Kelgusida ilovaning amaliy samaradorligini tajriba-sinov ishlari asosida o’rganish mazkur yo’nalishdagi tadqiqotlarning muhim istiqbollaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Kohlberg, L. (1966). A cognitive-developmental analysis of children’s sex-role concepts and attitudes. Stanford University Press. <https://psycnet.apa.org/record/1967-35096-001>
2. UNESCO. (n.d.). Early childhood care and education. UNESCO. <https://www.unesco.org/en/early-childhood-education>
3. Razzoqova, M. Q. (2025). MAKTABGACHA TA’LIMDA JINSIY TARBIYANING ILMIY-PEDAGOGIK AHAMIYATI VA NOTO’G’RI YONDASHUVLARNING OQIBATLARI. *Oriental renaissance: Innovative, educational, natural and social sciences*, 5(10), 232-237.
4. Razzoqova, M. Q. (2025). Maktabgacha yoshdagi bolalarda gender identifikatsiyasini shakllantirishda uchraydigan muammolar. Nordic Press. <https://research.nordicuniversity.org/index.php/nordic/article/view/1646>
5. Razzoqova Mahliyo Qosimjonovna. (2026, May 19). MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA GENDER IDENTIFIKATSIYASINI SHAKLLANTIRISHNING OMILLARI VA TAMOIYILLARI. <https://doi.org/10.5281/zenodo.20279367>